

Gratis barnehage gir flinke jenter

KARAKTERHOPP: En hel karakter bedre i tre fag. Minoritetsjenter som fikk gratis barnehage, har mye bedre skolerestater i 10. klasse enn andre minoritetsjenter.

■ TRINE ANDREASSEN

For første gang er effekten av gratis kjernetid i barnehagen målt hos barn med innvandrerbakgrunn. Resultatene er slående: Det er store forskjeller i karakterene hos jentene som har fått gratistid i barnehagen og hos dem som ikke har fått det.

Ikke nok med det: Gratis kjernetid lukker nesten hele karaktergapet mellom jentene med og uten innvandrerbakgrunn.

BEDRE KARAKTERER

I 1998 begynte to bydeler i Oslo, Grünerløkka og Gamle Oslo, å tilby fem år gamle barn fire timer gratistid i barnehagen hver dag. Målet var å bedre norskerferdighetene til barn med foreldre født i utlandet. Forskerne har nå målt effekten av dette ved å se på karakterene barna fikk da de gikk ut av 10. klasse.

– Effekten er stor for jentene, fastslår forsker Kjetil Telle ved Statistisk sentralbyrå (SSB).

Han har utført studien sammen med doktorgradsstudent Nina Drange ved Universitetet i Stavanger.

■ I to til tre avgangsfag lå disse jentene i snitt en hel karakter over jentene med innvandrerbakgrunn i Oslo som ikke ble tilbudt gratis kjernetid.

■ Det betyr at karakterene på vitnemålet

i snitt var en kvart karakter bedre hos jentene som hadde fått gratis barnehage enn hos dem som ikke fikk det.

■ Så mye som 80 prosent av karaktergapet mellom jentene med og uten innvandrerbakgrunn ble tettet.

NÅDDE MÅLET

Karakterhoppet var omtrent like stort i språkfag som i matte, naturfag og andre fag, ifølge Telle.

– Intensjonen med pilotprosjektet i Oslo var å bedre språkkunnskapene, og det klarte man. Jentene får bedre karakterer i språkfag enn jenter som ikke har hatt tilbud om gratis kjernetid, sier han.

Men for guttene med innvandrerbakgrunn fant forskerne ingen forskjell. Forskerne vet ikke hvorfor.

– Vi vet ikke om det er effekten av å gå i barnehage som er større for jentene eller om pilotprosjektet fikk flere jenter til å starte i barnehagen, sier Telle.

«Dette viser bare hvor viktig det er å få alle barn inn i barnehage.»

Kerstin Berglund, bydel Gamle Oslo

VENTER PÅ REGJERINGEN
Bydel Gamle Oslo har nå begynt å gi gratis kjernetid til alle treåringer i både de

private og de kommunale barnehagene. Kerstin Berglund, avdelingssjef for barn og unge i bydelen, tar godt imot resultatene fra undersøkelsen.

– Dette viser virkelig, som vi har ment, at barna som går i barnehage, greier

«Effekten er stor for jentene.»

Kjetil Telle, forsker

seg bedre. Dette viser bare hvor viktig det er å få alle barn inn i barnehage, sier Berglund.

Nå er hun spent på om regjeringen viderefører statstilskuddet, slik at barna kan få gratistid helt fra de er tre til fem år gamle.

– Dette er et tiltak for å hjelpe til med språkutviklingen. Gratis kjernetid er et virkemiddel som virker for dem som ikke bruker barnehage på grunn av økonomi. Men det kan også være andre årsaker til at noen ikke benytter seg av barnehage. Det vil alltid være noen som ikke ønsker det, og det må vi bare respektere, sier hun. trine.andreasen@dagsavisen.no

GRATISTID I BARNEHAGEN

■ Hovedformålet med å prøve ut gratis kjernetid i 1998 var å forbedre mulighetene til barna med innvandrerbakgrunn ved å bedre språkerferdighetene deres og ved å knytte familiene deres tettere til lokalsamfunnet.

■ Gratis kjernetid ble tilbudt i Gamle Oslo og Grünerløkka i Oslo.

■ Forskerne har brukt registerdata fra SSB om barn i Oslo som var født i 1992 og 1993.

■ Hovedgruppene av innvandrere var pakistansere, tyrkere, vietnamesere, marokkanere og srilankesere.

■ Norges forskningsråd har finansiert prosjektet.

Kilde: SSB

SPORET AV: Kongsvingerbanen kan åpnes igjen i ettermiddag.

FOTO: EVEN STRØMMAN/SCANPIX

Åpnes etter togulykken

PÅ SKINNER: I ettermiddag skal ulykkesstedet ved Skotterud stasjon være ryddet, og togene skal gå igjen.

■ LINUS HAUGE

– Det gjenstår en del reparasjonsarbeid på sporet og med kjøreledningen som gir strøm til lokomotivet. Men vi tar sikte på at Kongsvingerbanen kan åpnes for trafikk mandag ettermiddag, sier pressevakt Inge Hjertaas i Jernbaneverket.

FEIL PÅ HJUL ELLER SKINNE

Det er blitt arbeidet på spreng natt og dag gjennom hele helgen for å få flyttet passasjervogner og reparert skinnegangen på stedet der stockholmstoget med 280 passasjerer om bord sporet av fredag ettermiddag. Begge vognene som sporet av, var i går ettermiddag flyttet til siden av sporet.

De tre vognene som ble stående på sporet, ble i løpet av helgen tatt inn til Kongsvinger. Lokomotivet skal nå fraktes til Sverige.

Årsaken til den dramatiske togavsporingen ved Skotterud stasjon kan være et trethetsbrudd i det ene hjulsettet eller feil med selve skinnene, mener Havarikommisjonen.

– Det er funnet feil på et hjul som rett og slett har sprukket. Årsaken til at hjulet har sprukket, vet vi ikke. Vi har derfor ikke kommet fram til en fullstendig årsak til togavsporingen ennå, sa direktør Grete Myhre i Statens havarikommisjon for transport lørdag.

Havarikommisjonens folk er ferdige med å innhente informasjonen de trenger på ulykkesstedet. De har tatt med seg hjul og deler av skinner for metallurgiske analyser på laboratorium.

– Vi må se om denne sprekkene er forårsaket av materialtrethet, om det er noe galt med skinnene eller om det er andre forhold, sier Myhre.

INGEN ALVORLIG SKADD

Ulykkestoget, som tilhører det svenske togselskapet SJ, var på vei til Stockholm da det sporet av 200 meter øst for Skotterud stasjon. Meldingen om ulykken kom klokken 17.42.

Lokomotivføreren har forklart at han kjente et rykk i toget noen minutter før det sporet av. Ferdskriveren er sendt til Sverige for undersøkelse.

I alt ble om lag 40 passasjerer sendt til sykehus, men ingen ble alvorlig skadd i den dramatiske togavsporingen.

Første tog kommer til å passere ulykkesstedet etter klokken 14.30 i ettermiddag. (NTB)